

Có vẻ như “**Độc t n c**” và “**Nhân dân**” là hai phạm trù rất gần gũi, rất thân thiết, có quan hệ máu thịt với nhau, thậm chí không thể tách rời nhau. Từ hàng ngàn năm rồi, nhiều người đã hiểu như vậy, đã cảm nhận như vậy.

Tôi sẽ không viết độc t n c như dòng chảy có vẻ nghịch lý sau đây nếu không sẵn lòng dấn thân đến “cung sơn”. Sẽ khó quá cả cha cha để đó đã đánh thức mọi phẩm giá trong tôi duy, làm chúng ta vững mạnh và luôn như người bạn khác.

Và một trong những phát hiện bàng hoàng nhất là: Độc t n c và Nhân dân là hai thực thể có khả năng trở thành thù địch.

1

Tôi thu bé, con người đã gần gũi với độc t n c mình qua lũy tre làng, dòng sông, bãi đò, những bãi biển thơ mộng, những núi non hùng vĩ, những danh lam thắng cảnh... tất cả, góp phần tạo ra tâm hồn, tính cách và tình yêu của người, tạo đó hình thành những dây ràng buộc, nhưng mà khi có người xâm thì cả dân tộc cùng đứng lên, đứng lòng đánh đuổi chúng, giành lấy từng tấc đất, từng ngùn rau...

Đó là những điều có thật. Đã từng xảy ra. Những tình yêu n c, những hy sinh vì quê hương, những anh hùng dân tộc... tất cả đều có thật.

Duy chỉ một điều nghịch lý, đó là: trong lịch sử nhân loại CH A BAO GIỜ ĐỘC T N C LÀ C A NHÂN DÂN.

Ngày xưa, khi vua Vũ diệt đ c Tr , dựng nên nhà Chu, thiên hạ ai cũng tôn phò.

Chỉ có Bá Di, Thúc Tề chê là bất nghĩa, không thèm ăn thóc nhà Chu, cùng nhau lên núi Thụ Đ c ng, hái rau để ăn.

Sau, có người đến báo: “Nhà Chu đã trừ thiên hạ, thì nơi nào là chốn phỉ c a nhà Chu, ăn rau núi này chúng phỉ ăn rau nhà Chu ?”

Hai ông nghe nói, bèn nhún nhún cho đến chết.

Rõ ràng thấy rõ người ta quan niệm sông núi, kể cả rau rừng đều “c a nhà Chu” nào phỉ c a nhân dân.

Ngay cả h t thóc là do mồ hôi n c m t c a nông dân làm nên mà cũng đ c gọi là “thóc nhà Chu” thì nhân dân còn là gì?

Trong bài thơ “Nam Quốc Sßn Hà”, Lý Thßng Kißt cũng xem đßt nßc Vißt Nam là cßa vua chúa nhà Lý khi ông vißt: “Nam qußc sßn hà Nam đß cß” thì thßt sß cũng đã “xí phßn” cho trißu đình hßt rßi, còn gì cho đám dân đen nßa?!

Thßi phong kißn, đßt nßc là cßa nhà vua nên mßi có cha truyßn con nßi, nên trung quân và ái qußc mßi gßp làm mßt.

2

Ngày nay ngßi ta nói nhißu đßn dân chß.

Có vß nhß đßt nßc không còn là cßa “nhà Chu” nßa, có vß nhß “Nam qußc sßn hà” không còn cßa “Nam đß” nßa.

Vßy chß là cßa nhân dân rßi!

Thß xem có phßi vßy không?

Nßu cái đßt nßc giàu tài nguyên này, cái quê hßng “rßng vàng bißn bßc” này là cßa nhân dân, sao nhân dân nghèo khß đßn vßy?

Sao nhßng chàng trai nông thôn chân lßm tay bùn vßn ß nhà tranh vách đßt?

Sao nhßng cô gái quê phßi lên thành phß bán thân?

Sao bác phu xích lô vßn còng lßng đßp mßi ngày, sao lßp trß con nhà lao đßng phßi nhß nhßi mß hôi trong các khu chß xußt, các mß than, các nhà máy chß bißn hßi sßn, lâm sßn, nông sßn...chß đß kißm chßa đßn mßt trăm đô la mßi tháng?

Sao nhân dân lao đßng vßn phßi chui rúc trong nhßng căn nhà tßi tàn chßt hßp?

Nßu rßng là vàng, bißn là bßc thì vàng ß đâu, bßc đi đâu, mà mßi lßn làm đßng, xây cßu lßi phßi vay vßn ODA, vay vßn Ngân hàng Thß gißi, Quß tißn tß Thß gißi... đß xßy ra nhßng vß tham nhßng nhßc nhß PMU18, nhß vß cßu Văn Thánh, nhß vß PCI Nhßt Bßn...và hàng ngàn vß khác?

Nßu đßt nßc này là cßa nhân dân thì sao đßu mß khai thác nhißu nhß vßy mà dân không giàu? mà Đßng lßi giàu?

Nßu đßt nßc là cßa nhân dân sao lßi chß có mßt nhúm các tßp đoàn tài phißt phßt lên nhß kinh doanh rßng, bißn, đßt đai và lúa gßo... trong khi nhân dân thì bß cßp đßt, rßng thì bß phá, thóc lúa thì bß thßng lái ép giá, đßy nông dân vào kißp sßng bßn cùng?

3

Có quá nhiều bóng chày nói rằng trong lịch sử chúng ta bao giờ đất nước là của nhân dân. Đất nước chúng ta là của nhân dân trong các học thuyết, trong văn thơ, trong âm nhạc. Đất nước chúng ta là của nhân dân trong hoài niệm tuổi thơ, trong tâm tình chôn nhau cắt rốn. Trên thực tế đất nước bao giờ cũng là tài sản riêng của giai cấp cầm quyền. Ngày xưa thì đất nước là của vua chúa, ngày nay đất nước là của các chính quyền.

Còn nhân dân?

Ngoài trừ số ít giàu có ở các đô thị lớn, đời đa số nhân dân lao động, công nhân, nông dân, công chức, tiểu chức ăn lương...chúng ta có được một căn nhà nhỏ, một mái tranh nghèo, một cái chuồng lợn tắm trong xóm lao động hay dãi cát muối.

Những nhà hàng, những khách sạn sang trọng, những vũ trường xa hoa, những cửa hàng lớn lý tưởng không phải của nhân dân.

Những khu đô thị mới, những resorts, những sân golf, những câu lạc bộ quần vợt, những cuộc thi hoa hậu liên miền kia... không bao giờ là của nhân dân.

Những món bê-xit, than, dầu thô giá hàng ngàn tỷ đô la kia, những lâm sản, hải sản vô tận kia...chúng ta bao giờ là của nhân dân.

Nhân dân chúng ta có cái túi chim bé nhỏ của mình, nhân dân chúng ta có vỉa hè, con mèo, củ khoai, rổ yếm, chiếc xích lô nhỏ, chiếc xe máy nhỏ, chiếc xe ôm, đi làm mỗi ngày.

Nhân dân không biết nghe nhạc giao hưởng, không biết hát Opera, nhân dân chúng ta biết rao: “Cháo huyết đây!” Bánh mì nóng giòn đây!” Báo mới đây!” “Mài dao mài kéo đây!”...

Nhân dân không có vé vào xem thi hoa hậu hoàn vũ hay xem trình diễn thời trang, nhân dân chúng ta có năm ngàn đồng để trả một cuộc xe ra đồng để ủng hộ Huyán Trân Công Chúa và gọi: “Đi chơi không anh?”.

Nhân dân không có ai báo vợ, chúng ta biết chờ đợi chờ đợi khi bộ công an đem xe tới xử lý để đi “làm sạch thành phố”.

Trong thời chiến, bao giờ nhân dân cũng bỏ xem như một thứ “tài nguyên”, một “nguồn lực” để

dùi dào” sẵn sàng cung cấp cho chiến tranh để giành thắng lợi trong các cuộc chiến tranh mang danh nghĩa “giải phóng” “chống ngoại xâm” “thánh chiến” “vũ quốc”...

Tôi nghĩ p cho hàng trăm thanh niên hàng ngũ lính đã ngã xuống trong các cuộc “chiến tranh thần thánh” y đ r i cu i cùng đ t n c l i l t vào tay m t nhóm “đ ng h ng” chuyên ngh v våt.

Đ t n c đã b c ng đ t.

Giå đây, đ i v i nhân dân Viãt Nam, n u đ t n c có còn đ c chú ý nghĩa, chính là vì nó đang ôm giå trong lòng nó x ng c t c a nh ng ng i thân đã ch t vì m t lý t ng hoang đ ng và m t c m không bao giå có th t.

4

Trung Quåc chiåm đ o Hoàng Sa, r i Trång Sa.

Vài trăm ngåi biåu tình bå đàn áp, bå båt, bå đåa.

Nhiåu ngåi håi tôi: “Sao không thåy ông viãt vå Hoàng Sa, Trång Sa mà chå viãt vå nhân quyền, vå dân chå?”

Chång lå tôi låi phåi trå låi nhå thå này:

“Vå hai hòn đå o y ngåi ta đã dâng cho Tàu råi. Ai đòi låi đåc? Mà n u nhå có đòi đåc thì cái lãnh thå giàu tài nguyên y cũng đâu phåi cåa nhân dân. Hai hòn đå o y cũng så là tài sån cåa nhång kå cåm quyền và bån tài phiåt, cũng så bå chúng chia chåc nhau mà ăn thôi.”